

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน: การเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักศึกษา ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

The Classroom Action Research: Authentic Learning of Journalism, Communication Arts, Siam University Students

ประกิจ อาษา* สุธาวลัย ธรรมสังวาลย์** จารุณี วรรณศิริกุล***

บทคัดย่อ

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่องการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้เรียนภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยามมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนตามสภาพความเป็นจริงและบูรณาการเรียนการสอนของภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยามสู่การปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ และเพื่อศึกษากระบวนการเรียนการสอนวิชา (1) การรายงานข่าว (2) การเขียนเชิงวารสารศาสตร์ (3) การถ่ายภาพวารสารศาสตร์ (4) ศิลปะการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์และ (5) การผลิตและการบรรณาธิกรณ

ผลจากการศึกษาพบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติงานจริงทำให้ได้รับประสบการณ์จากการทำงาน ทั้งในด้านกระบวนการความคิด การวิเคราะห์ รู้จักการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า รวมถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ ตลอดจนสามารถพัฒนาทักษะการทำงานอย่างมืออาชีพและได้บูรณาการองค์ความรู้จากการศึกษาเข้ากับการทำงานซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนก้าวเข้าสู่รายวิชาสหกิจศึกษา และการทำงานต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ การเรียนการสอนตามสภาพความเป็นจริง, การหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์, นิเทศศาสตร์

Abstract

The main objective of the classroom action research: Authentic Learning of Journalism, Communication Arts, Siam University Students are to study Authentic Learning and to integrate of knowledge academic from the course of Journalism, Communication Arts Faculty in Siam University to the professional work and to study the Learning process (1) News Reporting (2) Journalistic Writing (3) Photojournalism (4) Art of Layout Design for Printed Media and (5) Printed Media Production and Editing.

From those experiences, the learners obtained logical thinking, analyzing, solving problems and making teamwork systemically. They develop their professional skills and integrate academic knowledge into the works in the establishment, which was the preparation before the Co-operation and entering the professional work in the future.

Keywords: Authentic Learning, Journalism, Communication Arts

* หัวหน้าภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้จากสภาพจริง (Authentic Learning) การเรียนการสอนจะเน้นที่การปฏิบัติจริง การร่วมมือกันทำงาน การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การฝึกทักษะต่าง ๆ ที่เป็นการสร้างทักษะชีวิตให้กับผู้เรียน โดยภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ทดลองใช้ยุทธศาสตร์การสอนอย่างหลากหลาย โดยวางแผนการสอนและพัฒนาการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และกำหนดแนวทางการวัดผลและประเมินผลสภาพที่ปฏิบัติจริงซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการจัดการเรียนของ รศ.ดร.ศิริชัย ศิริภายะ คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ที่มุ่งเน้นให้จัดการเรียนรู้ที่เน้นสภาพปัญหาสอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ใช้ข้อมูลในการสังเคราะห์ อธิบาย สรุป เพื่อแก้ไขปัญหาที่สะท้อนถึงชีวิตจริง ตลอดจนประเมินผลที่การปฏิบัติเป็นสำคัญ เน้นพัฒนาการที่ปรากฏให้เห็น คุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนโดยภาพรวม

ดังนั้นในการเรียนการสอนของ ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม จึงจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงโดยกำหนดโจทย์การผลิตหนังสือพิมพ์สยามเพรสเป็นหลักเพื่อเน้นการเรียนการสอนที่สามารถประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อน ทักษะการทำงาน ความสามารถในการแก้ปัญหาและ การแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริง อยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์จริงในชีวิตจริงของนักสื่อสารมวลชน โดยเน้นการพัฒนาที่ปรากฏให้เห็นทั้งในและนอกห้องเรียน โดยกระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์สยามเพรส ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้กระบวนการทำงานอย่างมีขั้นตอนก่อให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของงานก่อนลงมือทำ รู้จักศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ก่อนตัดสินใจเลือกใช้แนวทางที่ดีที่สุดอย่างมีเหตุผล มีการวางแผนและปฏิบัติตามที่วางไว้ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ อย่างรอบคอบ ทั้งนี้เพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถเรียน

รู้ตามแบบฉบับของมืออาชีพ ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์เน้นการเรียนตามสภาพความเป็นจริง (Authentic Learning) เพื่อสร้างให้บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา มีทั้งสมรรถนะทางวิชาชีพ และมีความเข้าใจผู้อื่นและรู้สึกถึงความเป็นจริงในสังคม จากแต่เดิมที่มีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางที่ผู้สอนได้วางแผนไว้ คณาจารย์ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาโดยเปรียบเทียบกับเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ และกำหนดงานเป็นตัวตั้งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเรียนรู้ สิ่งเหล่านี้กลับส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในบริบทชีวิตจริง และสัมผัสเป็นข้อมูลที่เกิดจากการสภาพแวดล้อมปัจจุบัน ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถขยายมุมมองและเชื่อมโยงถึงสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นสังคมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริงกับผู้รับบริการได้ เพราะผู้เรียนมีความเข้าใจ ในพฤติกรรมและเหตุผลอันเป็นที่มาของความต้องการที่แท้จริงของสังคมสามารถนำเสนอหนังสือพิมพ์สยามเพรสที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงวิถีชีวิตของคนในชุมชนได้

การอธิบายสิ่งที่เรียนรู้และสัมผัสได้จากการเรียนรู้นี้เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบตามสภาพจริง (Authentic Learning) ที่มีความต่อเนื่องในการให้ข้อมูลในเชิงคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะกับผู้เรียนแต่ละคนทำให้เกิดการพัฒนาความรู้ สามารถแก้ไขผลงานช่วยในการเพิ่มพูนทักษะแก่ผู้เรียนมากขึ้น โดยการเรียนการสอนของภาควิชาฯ เน้นการปฏิบัติโดยให้ความสำคัญของการเรียนให้สนองวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม สมบูรณ์ผ่านการเรียนรู้ดังนี้

รายวิชา	ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา
141-321	การรายงานข่าว	ศึกษาหลักการสื่อข่าว การคิดประเด็นข่าว การรวบรวมข้อมูลข่าว การเขียนข่าว การพิจารณาคุณภาพข่าวและคุณค่าข่าว การอ้างอิงแหล่งข่าว การรายงานข่าวประเภทต่าง ๆ คุณสมบัติและความรับผิดชอบของผู้สื่อข่าวที่มีต่อสังคม
141-322	การเขียนเชิงวารสารศาสตร์	ศึกษาหลักการและวิธีการเขียนสารคดี บทบรรณาธิการ บทความ บทวิจารณ์ และบทวิเคราะห์ประเภทต่าง ๆ เน้นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ผสมผสานกับการนำเสนอความคิดเห็นที่มีเหตุผลและเป็นประโยชน์ต่อสังคม
141-323	การถ่ายภาพวารสารศาสตร์	ศึกษาหลักการและเทคนิคการถ่ายภาพ เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้วยภาพถ่ายในสื่อหนังสือพิมพ์ นิตยสารและสื่อใหม่ต่าง ๆ การสื่อความหมายและจรรยาบรรณในการนำเสนอภาพข่าว ภาพสารคดี ภาพให้แนวคิด ภาพให้ความงามและความบันเทิง โดยใช้กล้องถ่ายภาพระบบดิจิทัลเป็นอุปกรณ์สำคัญในการถ่ายภาพ
141-324	ศิลปะการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์	ศึกษาการทำต้นแบบร่าง การกำหนดตำแหน่งพื้นที่และการจัดทำต้นฉบับสมบูรณ์ของหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ โดยใช้ศาสตร์ของหลักการออกแบบจัดหน้าและศิลปะการจัดองค์ประกอบในหน้าสิ่งพิมพ์อย่างมีความคิดสร้างสรรค์
141-425	การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์และการบรรณาธิการ	ศึกษากระบวนการผลิตและการบรรณาธิการหนังสือพิมพ์และนิตยสาร ตั้งแต่กระบวนการก่อนการผลิตกระบวนการผลิตและกระบวนการหลังการผลิตสภาพการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมการผลิตหนังสือพิมพ์และนิตยสารในยุคดิจิทัล

ตารางที่ 1 รายวิชาสำหรับการเรียนการสอนเพื่อการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส

การกำหนดโจทย์การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรสเพื่อทดลองใช้การเรียนการสอนแบบ Authentic Learning มุ่งให้เกิดวิธีคิดสำหรับการสร้างผลงานสื่อและเน้นฝึกทักษะการวางแผนให้รู้จักการวางแผนและดำเนินตามแผนการที่วางไว้ เพื่อให้การผลิตหนังสือพิมพ์สยามเพรสตรงตามจุดประสงค์และความต้องการ กรอบในการดำเนินการทำให้แนวคิดการทำงานเป็นระบบมากขึ้น สามารถเพิ่มทักษะการวางแผนการผลิตผลงานสื่อสิ่งพิมพ์โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถผลิตหนังสือพิมพ์สยามเพรสอย่างเป็นระบบและมีแนวทางที่ชัดเจน

ปัญหานำการวิจัย

การเรียนการสอนรูปแบบ Authentic Learning ของภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์สามารถพัฒนาผู้เรียนอย่างไร
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนตามสภาพเป็นจริงและบูรณาการการเรียนการสอนของภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยสยามสู่การปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

2. เพื่อศึกษากระบวนการเรียนการสอนวิชา (1) การรายงานข่าว (2) การเขียนเชิงวารสารศาสตร์ (3) การถ่ายภาพวารสารศาสตร์ (4) ศิลปะการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์ และ (5) การผลิตและการบรรณาธิการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่องการเรียนการสอนตามสภาพจริงของผู้เรียนภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยสยามเป็นการศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนตามสภาพจริง (Authentic Learning) ในการเรียนรู้สามารถสรุปเป็นแนวทางในการเรียนรู้ดังมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดขอบเขตในการศึกษา
2. การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
3. การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล

กำหนดขอบเขตในการศึกษา

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่องการเรียนการสอนตามสภาพจริงของผู้เรียนภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยสยามกำหนดวิธีศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นโดยแบ่งออกเป็นขอบเขตด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาการศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูล 1 ภาคเรียน คือภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาการเรียนการสอนของภาควิชาการหนังสือพิมพ์และเป็นข้อมูลหลัก เพื่อมาใช้สร้างความเข้าใจในเนื้อหาและสื่อสารผ่านการเรียนการสอนตามสภาพจริง ทำให้ได้ขอบเขตเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่จะใช้ในการวิจัย

3. ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาครั้งนี้เป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เพื่อให้ได้กิจกรรมที่มีคุณภาพ และตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ในการศึกษาครั้งนี้เลือกแบบเจาะจงจากจำนวน 25 ราย (ผู้เรียนที่ลงทะเบียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558) เพื่อให้ได้ข้อมูลทางความคิดและข้อเสนอแนะที่ครอบคลุมในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

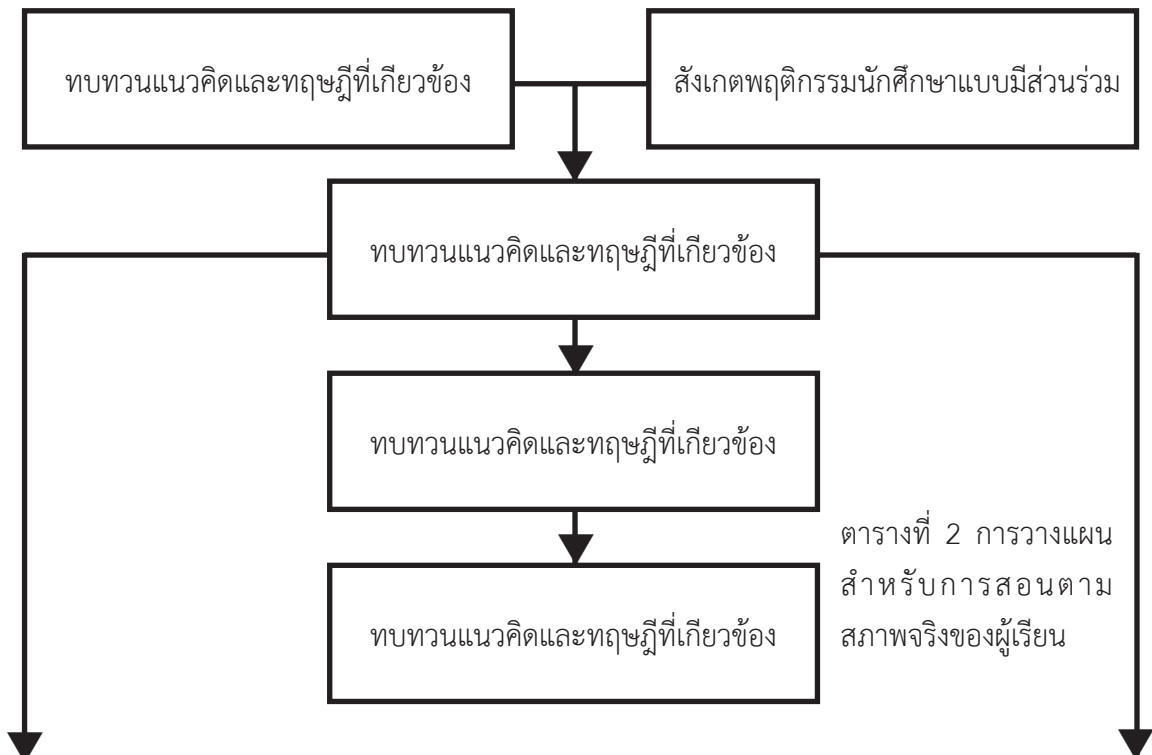
ข้อมูลเบื้องต้นประกอบการศึกษา ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ใช้วิธีสังเกตแบบมีส่วนร่วมในการสอนแบบบรรยายและฝึกปฏิบัติในด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องโดยเนื้อหาหลัก ในการศึกษาครั้งนี้

นี้ประกอบด้วย (1) แนวคิดเกี่ยวกับการสอนตามสภาพจริง (2) แนวคิดเกี่ยวกับการรายงานข่าว (3) แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนเชิงวารสารศาสตร์ (4) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายภาพวารสารศาสตร์ และ

(5) แนวคิดเกี่ยวกับ ศิลปะการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์ และแนวคิดเกี่ยวกับการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์และการบรรณาธิกรณซึ่งระบุรายละเอียดไว้ในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของบทที่ 2

แบบฝึกหัดการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส

กระบวนการการวางแผนการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนถึงขั้นตอนการดำเนินงานสามารถอธิบายออกมาเป็นภาพให้เข้าใจง่ายขึ้น แบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

รายวิชา	ชื่อวิชา	การวางแผน	การดำเนินงาน	การตรวจสอบ	การแก้ไข
141-321	การรายงานข่าว	การกำหนดจำนวนข่าว ประเด็นข่าว	1. การสัมภาษณ์ 2. การหาข้อมูล 3. การเขียนข่าว	ตรวจสอบข้อเท็จจริง การใช้ภาษา แหล่งอ้างอิง และคุณค่าข่าว	1. การแก้ไขตามผลประชุมกอง บ.ก. 2. การแก้ไขตามข้อเสนอของอาจารย์ผู้สอน 3. การแก้ไขตามแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้อ่านมีต่อหนังสือพิมพ์สยามเพรสจำนวน 100 คน
141-322	การเขียนเชิงวารสารศาสตร์	การกำหนดจำนวนบทความ สารคดี และปกิณกะ	1. การหาข้อมูล 2. การเขียน	ตรวจสอบการใช้ภาษา แหล่งอ้างอิง และคุณค่างานเขียน	
141-323	การถ่ายภาพวารสารศาสตร์	การกำหนดลักษณะจำนวนประกอบ	1. การถ่ายภาพ 2. การคัดเลือกภาพ 3. การตกแต่งภาพ	ตรวจสอบคุณภาพของภาพถ่ายและการสื่อความหมาย	
141-324	ศิลปะการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์	การกำหนดโจทย์การออกแบบ	1. การวางโครงร่าง 2.การจัดทำอาร์ตเวิร์ค	ตรวจสอบองค์ประกอบศิลป์ ภาพ และกราฟิก	
141-425	การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์และการบรรณาธิกร	การวาดหุ่นพิมพ์ (Dummy)	1. การตรวจสอบอาร์ตเวิร์ค 2. การตรวจสอบตัวสะกด 3. การผลิตสิ่งพิมพ์	ตรวจสอบคุณภาพการผลิตสิ่งพิมพ์	

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

การศึกษาความพึงพอใจและความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเองมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม 2 ชุด คือ

1. แบบฝึกหัดหนังสือพิมพ์สยามเพรส
2. คำถามสัมภาษณ์สำหรับผู้เรียนเพื่อ

ประเมินประสิทธิภาพการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เรื่องการเรียนการสอนตามสภาพจริงของผู้เรียนภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล และนำเสนอผลงาน

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพ การสอนตามสภาพจริงของผู้เรียนภาควิชาการ หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็น แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาของ คณะนิเทศศาสตร์โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม จากผู้เรียนผู้ลง ทะเบียนภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ภาค เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 เพื่อศึกษาพฤติกรรม การเรียนการสอน และวางแผนที่เหมาะสม
2. เก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เรียน จำนวน 25 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของการเรียน การสอนตามสภาพจริงของผู้เรียนภาควิชาการ หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม และนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ จาก การประเมินมาแก้ไข เพื่อให้ได้รูปแบบการเรียน การสอนที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมและตรงกับ ความต้องการของผู้เรียน

ผลการดำเนินงาน

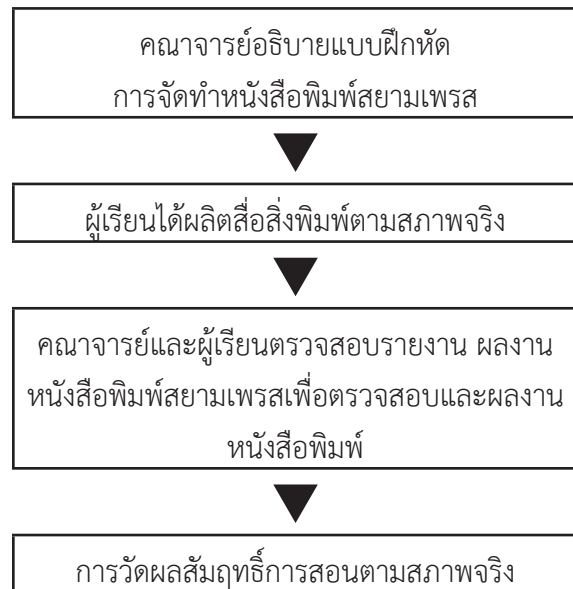
การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่องการเรียน การสอนตามสภาพจริงของผู้เรียนภาควิชาการ หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม คณาจารย์ได้ศึกษาวิเคราะห์ผล

และนำมาเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนซึ่งมี ขั้นตอนการออกแบบโดยแบ่งหัวข้อการนำเสนอ ดังนี้

- การเรียนการสอนตามสภาพเป็นจริง
- การวิเคราะห์ข้อมูล

การเรียนการสอนตามสภาพเป็นจริง

คณาจารย์ได้นำตัวอย่างหนังสือพิมพ์สยาม เพรสให้ผู้เรียนภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ศึกษาเป็นตัวอย่างพร้อมทั้งอธิบายแนวคิดและขั้นตอนการดำเนินการ และเพื่อให้การทดลองสามารถ ดำเนินการได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงสร้างแบบฝึกหัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ทางวิชาการในชั้น เรียนโดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. คณาจารย์อธิบายแบบฝึกหัดการจัดทำ หนังสือพิมพ์สยามเพรส คณาจารย์ประกอบด้วย (1) อาจารย์ประกิจ อาษา (2) อาจารย์สุธาวัลย์ ธรรม สังกวาลัย (3) อาจารย์จากรุณี วรรณศิริกุล (4) ดร.วิโรจน์ สุทธิสีมา และ (5) อาจารย์กฤติกา นพรัตน์ ประชุม เพื่อหาแนวทางการสอนตามสภาพจริงผ่านการทำ แบบฝึกหัดหนังสือพิมพ์สยามเพรส โดยกำหนดให้ อาจารย์ปฏิบัติงานในฐานะพี่เลี้ยง ซึ่งมีการแบ่งหัวข้อ ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ข่าวสังคม
- กลุ่มที่ 2 ข่าวเศรษฐกิจ
- กลุ่มที่ 3 ข่าวสิ่งแวดล้อม
- กลุ่มที่ 4 ข่าวเทคโนโลยีและบทความชีวิต
- กลุ่มที่ 5 บทวิเคราะห์หนังสือไทย
- กลุ่มที่ 6 ข่าวการศึกษา
- กลุ่มที่ 7 ข่าววิทยาศาสตร์และสุขภาพ
- กลุ่มที่ 8 สารคดี
- กลุ่มที่ 9 บทสัมภาษณ์บุคคล
- กลุ่มที่ 10 ปกิณกะท่องเที่ยวและอาหาร

2. ผู้เรียนได้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ตามสภาพจริง โดยการเรียนรู้การสอนจะเน้นที่เน้นการปฏิบัติจริงโดยไม่มีกระบวนการทำงานดังนี้

2.1 เมื่อได้มอบหมายหัวข้อแบบฝึกหัดหนังสือพิมพ์สยามเพรสผู้เรียนจะสำรวจกลุ่มผู้รับสารซึ่งเป็นนักศึกษาและประชาชนทั่วไปบริเวณรอบมหาวิทยาลัยสยามว่าต้องการอ่านข่าว บทความ หรือสารคดีเรื่องอะไรโดยการทำแบบสำรวจ 100 ชุด เพื่อหาคำตอบว่า กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมการรับสารอย่างไร การพบปะพูดคุยและมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายก่อให้เกิดการคิดวิเคราะห์ห้อย่างมีวิจารณญาณ

2.2 ผู้เรียนนำเสนอประเด็นข่าว บทความ หรือสารคดีที่ได้รับคะแนนจากแบบสำรวจ สูงสุด 3 อันดับแรกแก่อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ โดยอาจารย์จะช่วยชี้แนะเพื่อให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดความคิดและสามารถวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ

2.3 ผู้เรียนได้ดำเนินการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ตามสภาพจริงโดยการทำงานครบวงจรตามขั้นตอนแบบมืออาชีพดังนี้

วิชาการรายงานข่าว

- การดำเนินงาน
1. การสัมภาษณ์
  2. การหาข้อมูล
  3. การเขียนข่าว

วิชาการเขียนเชิงวารสารศาสตร์

- การดำเนินงาน
1. การหาข้อมูล
  2. การเขียน

วิชาการถ่ายภาพวารสารศาสตร์

- การดำเนินงาน
1. การถ่ายภาพ
  2. การคัดเลือกภาพ
  3. การตกแต่งภาพ

วิชาศิลปะการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์

- การดำเนินงาน
1. การวางโครงร่าง
  2. การจัดทำอาร์ตเวิร์ค

วิชาการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์และการบรรณาธิกร

- การดำเนินงาน
1. การตรวจสอบอาร์ตเวิร์ค
  2. การตรวจสอบตัวสะกด
  3. การผลิตสิ่งพิมพ์

3. คณาจารย์และผู้เรียนร่วมตรวจสอบรายงานและผลงานหนังสือพิมพ์สยามเพรสเพื่อตรวจสอบและผลงานหนังสือพิมพ์โดยจัดให้มีการนำเสนอการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรสภาพการนำเสนอการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส

4. สำรวจโดยแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้การสอนตามสภาพเป็นจริง รายงานใน มคอ.5 ในวิชาดังนี้ (1) การรายงานข่าว (2) การเขียนเชิงวารสารศาสตร์ (3) การถ่ายภาพวารสารศาสตร์ (4) ศิลปะการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์ และ (5) การผลิตและการบรรณาธิกรโดย กำหนดกลุ่มนักศึกษาในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาการทวนสอบในภาพรวม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 การกำหนดกลุ่มนักศึกษาในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ในรายวิชา โดยใช้วิธีการสุ่มเลือกด้วยการจับสลากตามเลขที่ (ลำดับที่ในการลงทะเบียนเรียน) ได้นักศึกษารวม 10 คนดังนี้

- 5604600025 นางสาวทิพย์รัตน์ ธรรมะรัชชานนท์
- 5604600058 นายสรวิศ ชมปรารภ
- 5604600067 นางสาวมิน แซ่จ้ง
- 5604600088 นายศุภกิจ ฉับจันทิก
- 5604600109 นางสาวขวัญเรือน ช่างเดช
- 5604600115 นายธีรพงศ์ ประทีตย์
- 5604600167 นางสาวสุธิดา ประชุมพันธ์
- 5604600172 นางสาวปรางวลัย ศาสนเที่ยง
- 5604600460 นางสาวปพิชญา ผองผลา
- 5604640049 นางสาวอัมพวัน อยู่กระทุม

และมอบหมายการจัดทำหนังสือพิมพ์กำแพง (ฉบับพิเศษ) โดยพิจารณาผลสัมฤทธิ์ตามหัวข้อที่กำหนดตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา โดยคณาจารย์ผู้สอนจะดำเนินการภายหลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนและนักศึกษาทราบผลการเรียนเรียบร้อยแล้ว

สรุปและประเมินผล

ผู้เรียนได้ดำเนินการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรสนั้นทำให้ผู้เรียนตามสภาพจริง ผ่านการวางแผนงาน การปฏิบัติงาน และแก้ไขงานด้วยตนเองซึ่งตรงตามหลักการของการเรียนการสอนตามสภาพเป็นจริง ซึ่งผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรกก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงสื่อสิ่งพิมพ์ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุเป้าหมายหรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้ แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สองซึ่งก็คือผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ ผู้เรียนควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์ และพิจารณาว่าควรจะทำอะไร เช่น มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้ ใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม ขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ และเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ อย่างไรก็ตามการวางแผนการดำเนินงานเราต้องกำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุผลสำเร็จ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การสัมภาษณ์เพื่อทวนผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ โดยเป็นคำถามปลายเปิดมีตัวอย่างคำตอบตัวแทนกลุ่มผู้เรียนดังนี้

1. การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรสสามารถนำความรู้ที่เรียนมาไปปฏิบัติงานได้จริง โดยอาจารย์ผู้สอน จะให้งานที่สามารถนำมารวมเป็น 1 ชิ้นงานใหญ่ได้ ผู้เรียนจึงมีประสบการณ์ในการทำงาน เปรียบเสมือนการทำงานจริง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม เรียนรู้ขั้นตอนการทำงานของกองบรรณาธิการ ที่จำลองเป็นกองบรรณาธิการในกลุ่มของผู้เรียน (นางสาวทิพย์รัตน์ ธรรมะรัชชานนท์)

2. การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรสเป็นสิ่งที่ดี สามารถทำให้เราทำงาน อย่างเป็นระบบและทำให้รู้วิธีการจัดการเวลาทำงานเป็นกลุ่ม ถึงแม้ในตอนแรกอาจจะยังปรับตัวไม่ได้ แต่พอสามารถปรับตัวได้ทำให้รู้ว่าการทำงานทุกชิ้นต้องมี การวางแผน และลงมือทำเลยเพราะถ้าไม่รีบทำจะทำให้ส่งงานไม่ทันตามที่อาจารย์กำหนด และการเรียนบล็อกลังทำให้รู้ว่าตนเองนั้นสามารถทำอะไรได้บ้าง และได้ความสามัคคีจากเพื่อน ๆ ทุกคน (นางสาวมิน แซ่จ้ง)

3. การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรสส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและการบูรณาการวิชาการ ทั้งในด้านการเขียนข่าว การเขียนเชิงวารสารศาสตร์ การถ่ายภาพ การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ หรือการประยุกต์ให้เข้ากับเทคโนโลยีในปัจจุบัน คือการทำงานออนไลน์เพื่อนำมาทดลองปฏิบัติงานกันเป็นกลุ่ม มีการวางแผนและแบ่งหน้าที่ตามระบบ มีความเข้าใจต่อวิชาต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในสถานประกอบการในอนาคตได้ (นายธีรพงศ์ ประทีตย์)

4. การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรสทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจในกระบวนการทำงานกลุ่ม ปฏิบัติงานร่วมกันได้ โดยมีระบบการวางแผนและรู้จักเชื่อมโยงประยุกต์ใช้การเรียนให้เข้ากับกิจกรรมต่างๆ ได้ อีกทั้งทำให้ผู้เรียนในภาควิชาสนธิสนมกันมากขึ้น การเรียนที่จะต้องใช้ทั้งวิชาการและนันทนาการรวมถึง

ความคิดสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดที่เป็นแบบแผนจัดลำดับความสำคัญของงานได้ (นางสาวอัมพวัน อยู่กระพุ่ม)

การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพชรเป็นการเรียนรู้ที่เป็นกลุ่มในภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสื่อสิ่งพิมพ์ ดังนั้นสิ่งแรกที่ได้รับคือการรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานเป็นกลุ่มคือสิ่งสำคัญ เพราะเราไม่สามารถผลิตสื่อหรืองานต่าง ๆ ให้ออกมาสมบูรณ์ได้เพียงคนเดียว การเรียนเช่นนี้ทำให้ได้สัมผัสกับการปฏิบัติงานจริง พบอุปสรรคในการทำงาน ต้องเรียนรู้ที่จะแก้ไขและพัฒนางานต่อไป

จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมเป็นการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนและสัมภาษณ์ผู้เรียนในคำถามที่ว่าเพื่อศึกษากระบวนการวางแผนงาน (Plan) ผู้เรียนเริ่มต้นการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์อย่างไร โดยมีรายละเอียดคำตอบดังต่อไปนี้

- ผู้เรียนเริ่มต้นจากการเปรียบเทียบจากต้นฉบับหนังสือพิมพ์ในท้องตลาดร้อยละ 12
- ผู้เรียนเริ่มต้นจากการเลียนแบบต้นฉบับในตำราเรียนร้อยละ 24
- ผู้เรียนเริ่มต้นจากการทดลองร่างหุ่นพิมพ์ในกระดาษเปล่าร้อยละ 56
- ผู้เรียนเริ่มต้นจากการออกแบบและจัดหน้า

ในโปรแกรม Adobe In design ร้อยละ 8 คำตอบข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนดำเนิน การมีขั้นตอนการวางแผน (Plan) เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้ประชุมหารือให้ได้คำตอบว่าองค์ประกอบใด ควรอยู่ใน ตำแหน่งใด ซึ่งแผนในการร่างโครงร่างนี้จะต้องทำให้เรียบร้อยชัดเจน แน่นอน และรัดกุมมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะถ้าจัดทำไม่ดีแล้วจะเป็นปัญหาในการเรียงพิมพ์และจัดองค์ประกอบต่าง ๆ นอกจากโครงร่างแล้วในการออกแบบและจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์ ต้องคำนึงถึงความสำคัญของเนื้อหาด้วยเพราะมีเรื่องที่ต้องเตรียมการมากเรื่อง อาทิ การเขียนข่าว หัวเรื่อง หัวรอง การแก้ภาษา การย่อเรื่อง การจัดหน้าหนังสือ การย่อขยายภาพ การตรวจสอบ จรรยาบรรณ การตรวจสอบการหมิ่นประมาท เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ผู้เรียนผู้ทำหน้าที่ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์จะต้องรู้จักการใช้เครื่องมือตรวจสอบแก้ เรื่องดังกล่าวในการจัดทำก่อนการพิมพ์ การออกจัดหน้าจึงเป็นการเรียนการสอนเรื่องการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหมด ซึ่งสื่อสิ่งพิมพ์นั้นถือว่าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่รวมเรื่องราว บทวิเคราะห์ ภาพเหตุการณ์ และการโฆษณาเข้าไว้ด้วยกัน สิ่งเหล่านี้ควรถูกจัดไว้อย่างขาดความมีระเบียบลงบนหน้าหนังสือ ก็จะทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสนในเรื่องราว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนได้ว่าในแต่ละหน้าจะบรรจุอะไรไว้บ้าง และในตำแหน่งใด เพื่อให้ง่ายต่อการอ่าน จากการออกแบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีการวางแผนงานประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับคือการทำงานเป็นทีม ร่วมกันระดมสมองเพื่อให้สามารถตอบโจทย์ที่ผู้สอนออกแบบได้ โดยโจทย์ในรายวิชานี้ในส่วนของการวางแผนดังนี้

- เนื้อหาภายในสื่อสิ่งพิมพ์ ข่าว บทความ สารคดี การ์ตูนล้อ ฯลฯ
- ร่างการออกแบบและจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์
- แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์

การดำเนินงานโดยร่างแบบงานตามแผนงานในโปรแกรม Adobe In design และดำเนินการพิมพ์ผลงานหนังสือพิมพ์สยามเพชรเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนตรวจสอบ โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบ 2 กลุ่มคือ (1) ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (2) กลุ่มเป้าหมายทั่วไป ในที่นี้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษหมายถึงอาจารย์คณะนิเทศศาสตร์จำนวน 5 ท่าน และกลุ่มเป้าหมายทั่วไปหมายถึง ผู้เรียนจำนวน 100 คน โดยให้กลุ่มนักศึกษาผู้จัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพชรทำการสร้างแบบสำรวจความพึงพอใจกลุ่มละ 10 ข้อ โดยมีหัวข้อการสอบถามดังนี้

- ข้อที่ 1 รูปแบบการวางภาพมีความเหมาะสม
- ข้อที่ 2 รูปแบบ – ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสม
- ข้อที่ 3 จำนวนภาพในหน้าแรกมีความเหมาะสม
- ข้อที่ 4 การใช้ภาษาในข่าวมีความเหมาะสม
- ข้อที่ 5 การวาดภาพการ์ตูนมีความน่าสนใจ

- ข้อที่ 6 การพาดหัวข่าวสามารถดึงดูดความสนใจ
 ข้อที่ 7 จำนวนข่าวและบทความมีความเหมาะสม
 ข้อที่ 8 การใช้สีสັນสวยงาม ดึงดูดความสนใจ
 ข้อที่ 9 รูปภาพในข่าวสื่อความหมายได้เหมาะสม
 ข้อที่ 10 ภาพรวมของการออกแบบและจัดหน้า
 และความคิดเห็นเพิ่มเติม

เนื่องจากการเรียนการมีระยะเวลาจำกัดที่ 16 สัปดาห์ ข้อเสนอแนะที่กลุ่มผู้เรียนได้จากขั้นตอนที่ 3 มานำเสนอในชั้นเรียนว่ามีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงอย่างไร ตัวอย่างเช่น ตัวอักษร พยัญชนะ สระวรรณยุกต์กระโดด เนื่องจากเลือกแบบอักษรที่โปรแกรมไม่รองรับ การเลือกสีพื้นหลังและสีตัวอักษรไม่เหมาะสม ทำให้อ่านข้อความได้ยาก และมีการสะกดผิดค่อนข้างมาก เป็นต้น

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่องการเรียนการสอนตามสภาพจริงของผู้เรียนภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม พบว่าการเรียนการสอนตามสภาพจริง (Authentic Learning) สามารถสร้างกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดการวางแผน การวางแผนที่ดีช่วยป้องกันปัญหาที่ไม่ควรเกิด ช่วยลดความสับสน เมื่อการทำงานที่มีการตรวจสอบเป็นระยะ ทำให้การปฏิบัติงานมีความ

รัดกุมขึ้น และแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วก่อนจะลุกลาม การตรวจสอบที่นำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วไม่เกิดซ้ำหรือลดความรุนแรงของปัญหา ถือเป็น การนำความผิดพลาดมาใช้ให้เกิดประโยชน์ถ้าผู้เรียนประสบสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนควร แก้ไขปัญหาด้วยการตรวจสอบว่ามีอะไรบ้างที่เป็นปัญหา เมื่อหาปัญหาได้ ก็นำมาวางแผนเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การเรียนการสอนตามสภาพจริงสามารถประยุกต์ใช้เป็นโจทย์ของรายวิชาต่าง ๆ ที่มีลักษณะการทำงานเป็นขั้นตอน จากการออกแบบกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพขึ้นในอนาคต ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะคือเน้นการส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่มจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้อย่างเป็นระเบียบแบบแผนซึ่งแสดงออกถึงความสามารถในการแก้ไขเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างเป็นระบบเป็นขั้นเป็นตอน และสามารถปรับเอาความรู้ความสามารถ ตลอดจนทักษะการทำงานไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้

บรรณานุกรม

- กฤษณ์ ทองเลิศ. (2554). *การถ่ายภาพเชิงวารสารศาสตร์*. กรุงเทพฯ: อินทนิล.
 ฉอาน วุฒิกรมรรักษ์. (2536). *หลักการรายงานข่าว*. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
 ถาวร โกอุดมวิทย์. (2554). *การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เพื่องานศิลปะ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
 ทิวา หงษ์โต. (2553). *การศึกษาประเภทและรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร). สืบค้นจาก http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000005332
 สิริวรรณ นันทจันทุล. (2546). *การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 สุภารัตน์ ดิษยวรรณนะ, จันทรา วัฒนากุล, และจักรกฤษ เพิ่มพูน. (2557). *หลักและแนวคิดวารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์*. กรุงเทพฯ: ดับเบิ้ลคลิก.